

Sygn. akt III AUa 1913/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Joanna Baranowska

Sędziowie: SSA Jolanta Wolska

SSA Anna Rodak (spr.)

Protokolant: stażysta Marta Kuzańska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2016 r. w Ł.

sprawy **J. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o emeryturę

na skutek apelacji J. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 28 sierpnia 2015 r. sygn. akt V U 524/15

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1913/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu oddalił odwołanie J. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 26 marca 2015 r., którą organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury wcześniejszej dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż nie wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Powyższy wyrok został oparty na następujących ustaleniach faktycznych:

J. K. urodził się w dniu (...)

Wnioskodawca po ukończeniu nauki w szkole podstawowej uczył się w zawodzie ogrodnika w dwuletniej Szkole Zawodowej Doksztalczącej w O. W.. Była to szkoła dla pracujących i ukończył ją 26.06.1971r. W dniu 19.01.1978r. J. K. ukończył 3 letnią naukę w Państwowym Zaocznym Technikum Zawodowym uzyskując tytuł technika ogrodnika .

Ojciec ubezpieczonego, S. K., był w latach 1965-1986 właścicielem nieruchomości rolnej o pow. 1,0576 ha położonej w O. W..

Gospodarstwo ojca odwołującego się było gospodarstwem ogrodniczym położonym przy ul.(...) w O. W.. We własnym zakresie produkowano w inspektach rozsady warzyw z nasion, i prowadzono dalszą pełną uprawę oraz sprzedaż sadzonek i warzyw. Na posiadanym gruncie w pobliżu domu prowadzono uprawy ogrodnicze w inspektach , których

było około 200 oraz w szklarni produkowano kwiaty. Ponadto na dzierżawionej działce gruntu uprawiano warzywa jak pomidory i ogórki. Praca była całoroczna , bardzo pracochłonna.

Odwołujący, od urodzenia do 15.11.1976 r., był zameldowany w O. W.. przy ul. (...). K. 55. W tym czasie poza odwołującym i jego rodzicami , zamieszkiwała tam jego młodsza siostra B. urodzona w roku 1958 .Starsza siostra A. zameldowana była tam do 21.11.1966r. i następnie od 18.06.1971r. do nadal , a siostra D. urodzona w (...).r. do 28.02.1970. Gdy odwołujący się skończył 16 lat w dniu (...). jego młodsza siostra B. miała około 11 lat i był uczennicą szkoły podstawowej.

Matka wnioskodawcy chorowała onkologicznie , od 1968r. uznawana była za inwalidę III grupy, a w maju 1971r. uzyskała pomoc pielęgniarstwa , zmarła 11.06.1971r.

Po ukończeniu szkoły zasadniczej w czerwcu 1971r. ubezpieczony nie kontynuował nauki w szkole dziennej , zajął się pracą w gospodarstwie rodzinnym , w którym pomagał jeszcze podczas nauki w szkole podstawowej, a po śmierci matki jego praca była tym bardziej potrzebna, że był jedynym synem w rodzinie i miał kierunkowe wykształcenie w zawodzie ogrodnika , a ojciec odwołującego się urodzony (...) także poupadał na zdrowiu, był inwalidą wojennym .

Odwołujący pracował w gospodarstwie ogrodniczym, w systemie całorocznym ,wykonując wszelkie prace przy uprawach roślin , opalaniu szklarni i przy sprzedaży produktów. Oprócz pracy w szklarni i inspektach wykonywał też pracę przy uprawach polowych na dzierżawionej działce . Okna inspektów były przykrywane matami , co oprócz dbania o uprawy wymagało ich odpowiedniego wietrzenia i było pracochłonne. Wnioskodawca pracował od wschodu do zachodu słońca , a zimą również nocą palił w piecu i pilnował temperatury w szklarni. W ciągu roku cykl produkcyjny powodował , że gdy uprawa jednych roślin kończyła się , zaczynała się nowych , a rozsady produkowano we własnym zakresie .

Ubezpieczony jako żywiciel rodziny korzystał trzykrotnie z odroczenia z poboru do wojska : w 1974r. i w 1978r.

Pracę w ogrodnictwie odwołujący uznał za zbyt ciężką i ograniczył areal upraw, a od 15.09.1975r. podjął pracę traktorzysty w Spółdzielni Kółek Rolniczych w O. W., gdzie pracował do 30.09.1990r.

Z akt osobowych ubezpieczonego wynika , że na stanowisku określanym jako traktorzysta w ZUCh w L. pracował tylko do 30.09.1983r. Poczynając od 1.10.1983r. powierzono mu (i to na jego wniosek) obowiązki zastępcy kierownika zakładu Usług (...) w B. , a następnie kierownika od 1.04.1987r. Na tym stanowisku odwołujący pracował do czasu stwierdzenia niedoboru opału w czerwcu 1990r. po czym pismem z dnia 18.06.1990r. ze skutkiem od 1 lipca 1990r. odwołano go ze stanowiska kierownika i na okres 3 miesięcy powierzono stanowisko traktorzysty.

W dniu 30.06.1990r. J. K. wypowiedział stosunek pracy z 3 miesięcznym wypowiedzeniem i wnioskiem o zaległy urlop. Stosunek pracy rozwiązał się dniem 30.09. 1990r.

Jako kierownik Zakładu Usług (...) w B. odwołujący zabezpieczał pracowników w środki ochrony roślin i nadzorował ich pracę oraz rozliczał ich czas pracy . Aby pracownicy nie oszukiwali i nie wylewali środków chemicznych, jeździł z nimi na pola i obserwował ich podczas pracy, sprawdzał karty pracy , wyliczał obsłużony areal i czas pracy traktorzystów.

W życiorysie złożonym przy podjęciu tego zatrudnienia odwołujący podał , że jego ojciec pracuje we własnym ogrodnictwie, matka nie żyje , najstarsza siostra pracuje w (...), młodsza się uczy , a średnia mieszka w G.. Co do siebie podał że po zdobyciu wykształcenia zawodowego miał roczną przerwę , potem technikum kończył zaocznie , pracując dorywczo w Kółku Rolniczym .

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy uznał odwołanie za bezzasadne.

Sąd Okręgowy powołał się na regulację zawartą w art. 32 w zw. z art. 184 ust 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego

1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze i uznał, że materiał dowodowy zebrany w sprawie uzasadnia przyjęcie, iż wnioskodawca udowodnił łącznie 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, uzupełnionych pracą w gospodarstwie rolnym rodziców, nie wykazał natomiast 15 lat pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, a co za tym idzie nie spełnia warunków do przyznania prawa do emerytury.

Sąd wskazał, iż co do pracy w gospodarstwie rolnym, podstawę jej zaliczenia do stażu pracy, stanowi art. 10 ust. 1 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zgodnie z tym przepisem przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się m.in. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, a przypadające przed 1.01.1983r., jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Utrwalone jest w orzecznictwie i literaturze, że przypadek ten dotyczy pracy domownika, czyli osoby związanej z gospodarstwem w sposób stały i pełny. Za okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, a przypadające przed 1.01.1983r. uważa się bowiem okresy pracy wykonywanej na takich warunkach, jakie po tym dniu dawały podstawę do objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników.- (patrz wyrok SN z 3. 07. 2001r. II UKN 466/00 OSNP 2003 /7/186)

Ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz. U. z 1989 r. nr 24 poz.133 ze zm.) jako domownika (osobę co do której od 1.10.1983r. istniał obowiązek ubezpieczenia rolniczego,) w art.2 ust 2 definiowała członka rodziny rolnika i inną osobę pracującą w gospodarstwie rolnym, jeżeli pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z rolnikiem, ukończyły 16 lat, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów, a ponadto praca w gospodarstwie rolnym stanowi ich główne źródło utrzymania.

Sąd Okręgowy podniósł, iż grunty wykazane jako własność ojca wnioskodawcy, choć o powierzchni niewiele przekraczającej 1 hektar, spełniały kryteriom gospodarstwa rolnego. Biorąc pod uwagę specyfikę pracochłonnej produkcji ogrodniczej i sytuację rodzinną oraz wykształcenie zawodowe odwołującego, za wiarygodne należy uznać, że co najmniej od 16 roku życia, w sposób stały i systematyczny, pracował przy uprawach warzyw i kwiatów, co najmniej po 4 godziny dziennie. Była to zatem, aż do czasu podjęcia pracy zawodowej od 15.09.1975r., praca odpowiadająca pojęciu stałej, systematycznej pracy domownika upoważniającej do zaliczenia jej do „stażu ubezpieczeniowego „.

W konkluzji Sąd I instancji uznał, iż sporny okres tj. okres od 19.10.1970r. do 14.09.1975r., podlega zaliczeniu do okresów składkowych i nieskładkowych wykazanych przez wnioskodawcę, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia do 25 lat tych okresów, a co za tym idzie, iż J. K. legitymuje się wymaganym ogólnym stażem pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego, organ rentowy w sposób nieuprawniony uznał, iż wnioskodawca legitymuje się 15 letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Sąd wskazał, iż jako praca w szczególnych warunkach uznana została przez ZUS, praca w dwóch okresach : od 15.09.1975r. do 30.09.1990r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych w O. W. i od 10.08.1993r. do 31.12.1998r. (z wyłączeniem okresów nieskładkowych) z tytułu zatrudnienia w (...) Sp.z o.o. O ile prawidłowo organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do okresu pracy w szczególnych warunkach drugi wskazywany okres, o tyle uwzględnienie całego okresu w pracy w (...) w O. W. jako pracy w szczególnych warunkach było wadliwe. Z danych w aktach osobowych bezsprzecznie bowiem wynika, że na stanowisku określanym jako traktorzysta w ZUCh w L. odwołujący się pracował tylko do 30.09.1983r. Jako praca w szczególnych warunkach mogłaby zatem być liczona praca traktorzysty tylko od 15.09.1975r. do 30.09.1983r. tj 8 lat i 15 dni i ewentualnie ostatnie 3 miesiące zatrudnienia tj od 1 lipca do 30 września 1990r. Po zsumowaniu tego okresu z drugim okresem pracy w szczególnych warunkach tj. od 10.08.1993r. do 31.12.1998r. odwołujący się nie dysponuje jednak 15 latami pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy podniósł, iż stanowisko organu rentowego zaliczającego odwołującemu pracę w (...), bez świadectwa pracy w szczególnych warunkach, tylko w oparciu o dostarczone z archiwum kopie części dokumentów znajdujących się w aktach osobowych, jest niezrozumiałe tym bardziej, że ze świadectwa pracy z 1.10.1990r. wynikało, że odwołujący

w tym zakładzie nie pracował przez cały czas jako traktorzysta, skoro w dokumencie tym znalazła się adnotacja ,iż ostatnio zajmowanym stanowiskiem było „kierownik (...)”. Organ rentowy nie zadał sobie trudu dotarcia do dokumentów pozwalających ustalić od kiedy odwołujący zajmował stanowisko kierownicze, które nie jest ujęte w wykazie prac w szczególnych warunkach . Takie zachowanie organu rentowego jest tym bardziej niezrozumiałe ,że w innych sprawach dotyczących traktorzystów pracujących w rolnictwie ZUS stoi na stanowisku , że w szczególnych warunkach pracuje tylko traktorzysta w branży transportowej, a nie w rolnictwie.

Sąd wskazał, iż w świetle zeznań samego odwołującego, złożonych na rozprawie w dniu 26.08.2015r., nie da się obronić twierdzenia ,że pracując formalnie na stanowisku kierownika (...) w B., faktycznie wykonywał nadal pracę traktorzysty. Po pierwsze sam podał ,że podczas pobytów na polu nie wykonywał oprysków jako kierowca ciągnika, a tylko doglądał pracy wykonywanej przez innych, a po drugie miał w ramach swych obowiązków także prace o charakterze administracyjnym, organizacyjnym, zaopatrzeniowym. Zajmowanie stanowiska kierowniczego skutkowało prowadzeniem, przeciwko wnioskodawcy, postępowania karnego za niedobór opału, co nie mogłoby dotyczyć osoby pracującej na stanowisku traktorzysty. Pracy na stanowisku kierownika zakładu usług mechanicznych, nie można rozpatrywać, nawet jako pracy osoby sprawującej nadzór nad pracownikami pracującymi w szczególnych warunkach, bowiem dozorowanie traktorzystów nie było zajęciem zajmującym całość czasu pracy ubezpieczonego, a tylko praca świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na jednym ze stanowisk wymienionych w wykazie pracy w szczególnych warunkach, upoważnia do traktowania jej w ten sposób.

W konkluzji Sąd Okręgowy wskazał, iż na tle niepodważalnych danych z dokumentacji pracowniczej, należy uznać, że J. K. nie wykazał 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach i w tej sytuacji jego roszczenie w przedmiocie emerytury z art. 184 cyt. ustawy nie znajduje uzasadnienia .

W tym stanie rzeczy Sąd oddalił odwołanie ubezpieczonego, na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc.

Powyższe orzeczenie zaskarżył apelacją ubezpieczony zarzucając, iż Sąd Okręgowy w sposób nieuprawniony uznał, że do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie można ubezpieczonemu zaliczyć okresu pracy w Spółdzielni Kółek Rolniczych w O. - Zakładach Usług (...) w L. i Zakładach Usług (...) w B., w których pełnił funkcję zastępcy kierownika, a następnie kierownika, cały czas pracował na stanowisku traktorzysty, a miejscem jego pracy były pola uprawne i drogi dojazdowe .

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie mu prawa do emerytury.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, iż od marca 1983 r. , kiedy to powierzono mu funkcję zastępcy kierownika, sprawował dozór nad wszelką pracą wykonywaną przez traktorzystów, sam w nich uczestnicząc. Na pola dojeżdżał i poruszał się po nich ciągnikiem, nadzorował każdy rodzaj prac polowych, w tym sprawował nadzór nad donorem środków do oprysków i nawożenia, na polach sprawdzał sprawność urządzeń np.. spryskiwaczy i rozsiewaczy nawozów, był narażony przy tym na działanie środków toksycznych. Nadto wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków W. S. i M. B., M. Ż. złożonych w obecności notariusza, na okoliczność , iż przez cały okres pracy w (...) O. W.. pracował w warunkach szczególnych, a prace biurowe i administracyjne wykonywała fakturzystka M. Ż. .

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawę prawną uprawnienia wnioskodawcy do dochodzonej emerytury stanowi przepis art. 184 w zw. z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004r., Nr 39, poz. 353 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 r.) osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz okres składkowy w ilości co najmniej 25 lat.

Ponadto powyższa emerytura przysługuje ubezpieczonym w przypadku nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy, w razie bycia pracownikiem.

Dalsze kwestie związane z wiekiem emerytalnym, rodzajem prac lub stanowisk oraz warunkami nabycia prawa do emerytury ustala się na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Bezspornie ubezpieczony urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku (6 października 1951r.), i jak to zasadnie uznał Sąd I instancji, na dzień 1.010.1999 r. udowodnił 25 letni okres składkowych i nieskładkowych, uzupełniony nie uznanym przez organ rentowy, okresem pracy w gospodarstwie rodziców.

W sposób uprawniony Sąd I instancji uznał, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy, w szczególności zeznania świadków oraz wnioskodawcy, dają podstawę do przyjęcia, iż ubezpieczony w okresie od (...)r. tj. od ukończenia 16 roku życia do 14 września 1975 r. tj. do dnia podjęcia pracy w Kółku Rolniczym, pracował stale, co najmniej przez 4 godziny dziennie, w gospodarstwie rolnym rodziców, przy uprawie warzyw i kwiatów, a co za tym idzie, iż spełnił przesłankę posiadania 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

Prawidłowo, w ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy uznał, wbrew stanowisku organu rentowego, że brak jest podstaw do zaliczenia wnioskodawcy do okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, całego okresu pracy w Spółdzielni Kółek Rolniczych w O. W..

Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy są niesporne. Wynika z nich, że w okresie zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych – Zakładzie Usług (...) - w okresie od 15 września 1975r. do 30 września 1983 r. i od 1 lipca do 30 września 1990 r. tj. przez okres 8 lat 3 miesięcy i 15 dni wnioskodawca pracował jako traktorzysta, a jego miejscem pracy były pola uprawne. Pracę tą wykonywał codziennie w pełnym wymiarze czasu pracy przez cały rok, gdyż był to Zakład specjalistyczny.

Następnie po objęciu funkcji zastępcy kierownika, a potem kierownika Zakładu Usług (...) w B. również poruszał się traktorem, dojeżdżając na pole, ale zajmował się również całym szeregiem innych czynności takich jak: dostarczaniem środków ochrony roślin, wydawaniem ich traktorzystom, sprawdzaniem czy wykonali usługi, wyznaczaniem areału, na którym mają dokonać oprysku, sprawdzaniem kart pracy pod kątem zgodności z dokonanymi przez siebie adnotacjami dotyczącymi godzin wyjazdu, godzin pracy, obszaru na, którym była wykonywana, pilnowaniem aby środki chemiczne nie były wylewane przez traktorzystów.

Dokonując oceny odnośnie kwalifikacji prawnej, wyżej wskazanego okresu wykonywania pracy na powyższych stanowiskach, wskazać należy, iż istotne znaczenie ma nie tylko rodzaj powierzonej pracy, ale także branża, w której praca na wskazanych stanowiskach jest wykonywana.

Słusznie Sąd I instancji, uznał iż pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w Spółdzielni Kółek Rolniczych w O. W., w charakterze traktorzysty, nie można uznać za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 grudnia 2013 r. (I UK 172/13) w którym analogicznie jak w wyroku z dnia 1 czerwca 2010 r. (II UK 21/10, LEX nr 619638) stwierdził, że w świetle przepisów wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wyodrębnienie poszczególnych prac ma charakter stanowiskowo - branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono bowiem konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach

uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Taki sposób kwalifikacji prawnej tychże prac nie jest dziełem przypadku. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym. (patrz także – (...) 20/09, (...) 24/09, (...) 174/10, (...) 166/11).

W przedmiotowej sprawie, brak jest podstaw do zaliczenia zajmowanego przez ubezpieczonego stanowiska pracy wykonywanej w rolnictwie (stanowiska traktorzysty), do prac w wykonywanych w innym dziale gospodarki tj. w Transporcie i łączności wymienionych w dziale VIII pkt 2 i 3 załącznika do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r.

Ma rację Sąd pierwszej instancji odwołując się do treści ust. 2 art. 32 ustawy o emeryturach i rentach, zawierającego definicję pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach, stwierdzając, że jest nim pracownik zatrudniony przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne bądź otoczenia. Wskazanej powyżej szkodliwości „nie można oceniać w oderwaniu od specyfiki „ technologii ” branży, w której praca jest wykonywana oraz, iż dla jej kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach konieczne jest także takie jej zakwalifikowanie w rozporządzeniu, zawierającym kwalifikacje stanowiskowo-branżową.

Wnioskodawca w okresie od 15 września 1975 r. do 30 września 1983 r. zatrudniony był w rolnictwie, gdzie wykonywał generalnie tylko prace polowe. Regulacja zawarta w Wykazie A dział VIII pkt. 3 obejmuje swą treścią prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych a w pkt. 2, obejmuje także między innymi prace kierowców samochodów specjalistycznych. Jej wykładnia językowa , przy uwzględnieniu przyjętej przez rozporządzenie, kwalifikacji branżowo - stanowiskowej oraz przy uwzględnieniu systematyki przepisów, nie pozwala jednakże na kwalifikowanie pracy kierowców ciągników, kombajnów, pojazdów gąsienicowych, wykonujących swą pracę w rolnictwie czy też ogrodnictwie, jako pracy w szczególnych warunkach . Wskazane stanowiska wymienione zostały w dziale VIII wykazu „W transporcie i łączności”, a nie w dziale X „w rolnictwie i przemyśle rolno - spożywczym”, ani w dziale XIV „prace różne”. Wobec powyższego nie ma przesłanek aby przyjmować, że wykonywanie prac na wskazanych stanowiskach, niezależnie od branży, w której praca jest wykonywana, skutkuje szkodliwością pozwalającą na zaliczenie tego okresu jako uprawniającego do nabycia emerytury w obniżonym wieku. Umieszczenie wskazanych stanowisk w dziale VIII w transporcie i łączności, mimo ujęcia pracy traktorzysty, kombajnisty lub pojazdu gąsienicowego odrębnie od pracy kierowcy samochodów ciężarowych , autobusów i pojazdów specjalistycznych, łączy szkodliwość tejże pracy nie z faktem prowadzenia tychże pojazdów, lecz z faktem prowadzenia pojazdów przy uwzględnieniu specyfiki „technologii” pracy w transporcie i łączności i obciążeń psychofizycznych związanych z uczestnictwem takich pojazdów w ruchu publicznym. Obciążeń, których nie ma, jak uznał ustawodawca , przy wykonywaniu prac na wskazanych stanowiskach w rolnictwie, gdzie dominują prace polowe. Taki kierunek wykładni, zdaje się prezentować także Sąd Najwyższy w wyroku z 18 stycznia 2005 roku II UK 136/04 w którym, nie zaliczając do prac wykonywanych w szczególnych warunkach pracy pomocnika traktorzysty, stwierdza, że jazda ciągnikiem na podstawie karty traktorzysty, która nie jest dokumentem równorzędnym z prawem jazdy na ciągnik, uprawniającym do przemieszczania się wyłącznie po polach i drogach dojazdowych, a nie po drogach publicznych, nie jest objęta § 4 rozporządzenia. Nie zaliczanie do okresów skutkujących obniżeniem wieku emerytalnego okresów faktycznego wykonywania prac polowych przy użyciu maszyn o których mowa w dziale VIII pkt. 3, przed formalnym nabyciem uprawnień do poruszania się wskazanymi pojazdami po drogach publicznych wydaje się być dominujący w praktyce orzeczniczej.

Przeniesienie powyższego na stan faktyczny niniejszej sprawy, przemawia za niezaliczeniem wnioskodawcy okresu wykonywania pracy w charakterze traktorzysty, w spornym okresie , do zatrudnienia powodującego obniżenie wieku emerytalnego, albowiem prace te polegały na wykonywaniu prac polowych w rolnictwie, a specyfika „technologia” wykonywania wskazanych prac w rolnictwie, nie uzasadniała zdaniem ustawodawcy na umieszczenie ich w wykazie prac wykonywanych w szczególnych warunkach.

W konsekwencji powyższego, nie ma istotnego znaczenia, nie uznanie przez Sąd Okręgowy, do okresów prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, okresów pracy wnioskodawcy na stanowisku zastępcy kierownika czy też kierownika w Zakładzie Usług (...) w B., ponieważ wykonywał on inne czynności, nie związane z pracą w charakterze traktorzysty, gdyż bez uwzględnienia okresu pracy na stanowisku traktorzysty i tak nie legitymowałby się wymaganym do nabycia uprawnień emerytalnych, okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku dowodowego zawartego w apelacji. Wskazać należy, iż w postępowaniu sądowym obowiązuje zasada bezpośredniości wyrażona w art. 235 § 1 kpc zgodnie, z którym postępowanie dowodowe odbywa się przed sądem orzekającym, chyba że sprzeciwia się temu charakter dowodu lub niewspółmierność kosztów w stosunku do przedmiotu sporu. Zeznania świadków wskazywanych przez apelującego, aby mogły stanowić dowód w sprawie, winny być zatem złożone przed Sądem orzekającym. Oświadczenia załączone do apelacji, są jedynie dokumentem prywatnym, który stanowi dowód, że osoba, która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Skoro zatem, Sąd Okręgowy w sposób uprawniony uznał, iż wnioskodawca nie legitymuje się 15- letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, brak jest podstaw do przyznania mu prawa do emerytury, o której mowa w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W konsekwencji powyższych rozważań i na podstawie art. 385 k.p.c Sąd Apelacyjny, oddalił odwołanie jako bezzasadne.-